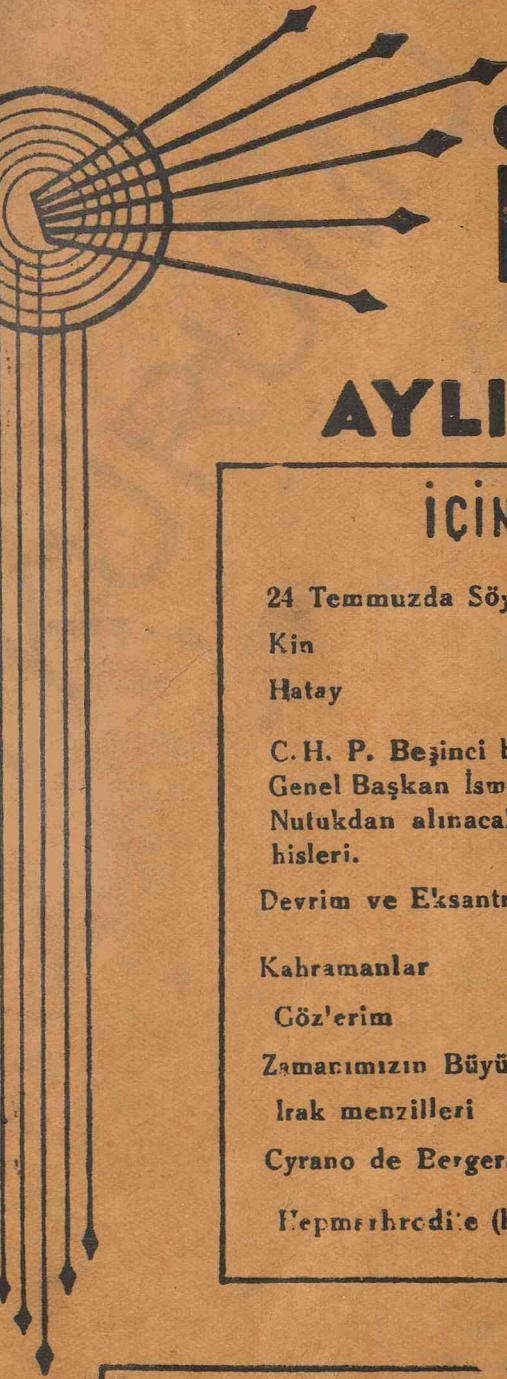

İNANÇ

AYLIK DERGİ

İÇİNDEKİLER

24 Temmuzda Söylev

Kin

Hatay

Samed Başalp

E. Tuğal

Naime Karamil

C. H. P. Beşinci büyük Kurultayında değişmez Genel Başkan İsmet İnönü'nün irat buyurdukları Nutukdan alınacak dersler ve duyulacak iftihar hisleri.

Devrim ve Eksantrik Adam

Muammer N. Arda

Kahramanlar

M. N. Arda

Göz'erim

Hikmet Küyel

Zamanımızın Büyüklüğü

M. N. Arda

Irak menzilleri

Ata Lütü Özdil

Cyrano de Bergerac (pyes)

M. N. Arda

Hepmîşhredî'e (hikâye)

M. N. Arda

Sayı
29

DENİZLİ

HALKEVİ

CUMHURİYET BASİMEVİ — DENİZLİ

İNANÇ

AYLIK HALKEVİ DERGİSİ

SAYI : 29

TEMMUZ 1939

İMTİYAZ SAHİBİ : HULÜSİ ORAL

24 Temmuz Lozan günü Lise Türkçe Öğretmeni Samed Başalp'in Halkevinde söylediği söylev

Bu gün Lozan sulh zaferimizin on altıncı yıl dönümünü idrak etmiş bulunuyoruz. On altı yıldanberi istiklâline sahip yeni Türkiyemizde gördüğümüz bahtıyarlıkları, saadetleri ve ardı arkası kesilmeyen inkılâplarımızın eşsiz kıymetlerini saymadan önce, Osmanlı imparatorluğunun müttefikleri ile birlikte girdiği umumî harpten mağlûp çıkması üzerine Mondros mütarekenamesile sonradan yapılan ve Osmanlı imparatorluğunun kölelerine imza ettirilen Sevr muahedesi'nin ölüm kararlarından bahs edecek ve bu iki muahedeyi yüksek takdirlerinize arz edeceğim.

Sayın dinleyiciler;

1914 de başlayıp 1918 de biten Osmanlı imparatorluğunun da girdiği umumî harpten müttefiklerimizle birlikte biz de mağlûp çıkmıştık. Galip devletler Mondros mütarekenamesile ordumuzun sayısını bir milyondan 50 bin kişiye indirmiş, silâhlarımız, cephaneliklerimiz musadere edilmiş, tersanelerimiz işgal olunmuş, memleketin en kıymetli toprakları itilâf devletlerinin işgali altına alınmış, İstiklâli yok edilmiş ve yurdun her parçasına birer bahane ile girilmiş ve Osmanlı imparatorluğunun hudutları daraltıldıkça daraltılmıştı. Başsız kalan millet, kime baş vuracağını kimin bayrağı altında top-

lanacağını şaşırmış ve bütün mukadderatı kader adlı kuşun kanatlarına terk etmişti. Zavallı Türk milleti, umumî harbin verdiği yorgunluğu dinlendirmeden, acılarını unutmadan, top ve kurşun seslerinin kulağındaki akisleri silinmeden ikinci büyük milli savaşa namus belâsı ister istemez hazırды, yalnız bir tek şef bu işi halletmeğe kâfi gelecekti. Vaziyeti İstanbulda çok iyi gören ve fakat yurdun kurtarılmasının ve İstiklâle kavuşmasının, düşmanların silâh baskısı altında temin edilemeyeceğini anlayan bir Türk paşası İstanbuldan çıkmanın ve Anadolu göbeğinde yurdu müdafaa etmenin ve milleti kurtarmanın en iyi çarelerinden olduğunu takdir ediyor ve fakat düşmanlara his ettirmemek için bir vazife ile ayrılmanın daha salim olacağı kanaatında bulunuyorlar. Bu Türk paşası, Tüak milletin öz evladı olmakla ve tarihe şanlı sayfalar açmak ve bülend abideler dikmekle herkese malum olan paşadır ki, adına MUSTAFA KEMAL derler!

O zaman Mondros mütarekenamesinin malum maddesile yurdun her tarafı işgal edilirken, İngilizlerin teşvikile Yunanlılarda İzmir işgal etmişlerdi. Adı hürmetle geçen bu kahraman Türk paşası daha kaybedilecek zamanın kalmadığını takdir ederek 19 Mayıs 1919 da Anadolu'nun düşman cizmesi girmemiş olan parçasına (Samsuna) çıkıyorlar. Ve başsız kalan milleti tek maksad etrafında toplayarak mücadeleye başlıyorlar. Bu tek maksad; düşmanları yurddan atarak, milleti lâıyk olduğu istiklâle kavuşturmak. Bu kahraman Türk paşası, Memleketten düşmanları atmak ve milleti istiklâle kavuşturmak için uğraşıp didinirken, diğer teraftan galip devletler imparatorluğu parçalamak ve hakimiyetini tamamen ortadan kaldırmak için Osmanlı imparatorluğunu sevr anlaşmasına çağırıyorlardı.

Osmanlı imparatorluğunun gönderdiği murahhaslar, maalessif vicdanlarının sesini duymadan, kalpleri acımadan, kırılması elleri titremeden Türkler için ölüm kararı olan bu anlaşmayı utanmadan, alçakça imzaladılar! Hissi millisini kaybeden, vatan duygusunu sezemeyen bu düşkünlerin imza koydukları ve fakat tatbik edilmesine imkân olmadan tarihin karanlık dehlizlerine gömülen bu sevr paçavrası aşağı yukarı şunlardan ibaretti:

İstanbul yakınlarına kadar doğu Trakya ve İzmir ve etrafı Yunanlılara, doğu Anadolu'nun güney tarafları Suriye ve Irak'a, doğuda topraklarımızın bir kısmı da müstakil bir Ermenistana veriliyor, diğer bir kısım topraklarımızda da serbest bir Kürdistan kuruluyordu. Boğazlar ve Marmara kıyıları da Avrupa devletlerinin kontrolü altına konuyordu. Bize bırakılan yurt parçası İstanbul ile Anadolu'nun ufak bir kısmından ibaret kalıyordu. Osmanlı devleti, bütçesini kendisi tanzim etmeyecek, istediği gibi bir ordu besleyemeyecek ve evvelce işgal olunmuş memleketler üzerindeki bütün hukukunu unutmuş olacaktı.

Millî varlığını ve istiklâlini baltalayan bu barış projesini tek mil fenalıklarına ve tecavüzlerine karşı bu suretle imzalamaktan İstanbul hükümeti çekinmemişti.

Bu yetişmiyormuş gibi birde mahvolmak istemeyen, ana vatanını kurtarmak ve istiklâle kavuşmak için bütün mahrumiyetlere ve yoksulluklara katlanarak didinen, çırpınan Türk milletine de bu yüzler kızartıcı esaret ve hacalet zencirini takmak için, Ankara Türk devletine karşı diğer devletler ve Yunanlılarla birlikte silâh kullanmakta, tezvirat yapmakta, fetvalar çıkarmakta, isyanlar yaratmakta gecikmediler. Bütün bu hakikatlar, Osmanlı padişahının ve onun haysiyetsiz hükümetinin Türk milletine olan düşmanlıklarını tecessüm ve tebarüz ettirmeğe kâfidir. Bu hareketlerin en alçakçası, en haincesi, şudurki, yurdun en mamur yerlerini yakan, yıkan ve Türk milletinin sayısız ziyanlara uğratan Yunanlılara yardım etmeleridir. Fakat ne çıkar?.

İsterse bütün dünya yardım etsin!.. Milletin yalnız bahadırlığına, hissi selimine güvenen ATATÜRK, Anadolu topraklarına kara bir bulut gibi düşen Yunan ordusu karşısında bir kasırga olmuş ve ilk İnönü muharebesi ile, bütün cihana, millî hayatı nihayet buldu sanılan ve hasta adam sözü ile anılan Türk milletinin millî hayatının nihayet bulmadığını gösteriyorlardı.

Sakarya muharebesinde; garbın karşısına pençesinde esatirin rüstemlerini in'eten bir pehlivan heybetinde çıkardığı Türk milletine, gözleri kamaşmış bütün bir dünyanın etrafımızdaki hayran halkasını seyrettirdi.

Dumlupınar muharebesinde; Ordular! ilk hedefiniz Akdenildir, ileri!.. Emrini veren ebedî Şef, biraz sonra Anadolu mehter-cliğini zafer türküleri ile güzel İzmirimizin eşsiz ve şirin sa-hillerinde dinlendiriyorlardı. Milletine, daima muzaffer olaca-ğız diye zindelik telkin eden, düşmanı mutlaka vatanın harin ismetinde boğacağız diyen Yüce Başbuğ, milletine vaid ettiği en büyük zaferi kazandırdıktan sonra tam istiklâli eldelemek için sevrin o ölüm prçavrasını yırttırmak ve Türk milletini dünya milletleri medeniyeti düzeyine çıkarmak ve dünyaya Türkün hakkını kabul ettirmek için bu gün başımızda bulun-maları ile öğündüğümüz kahraman ATATÜRK'ün kahraman arkadaşı lozan fatihi millî Şefimiz İNÖNÜ'nü lozana gönder-mişlerdi.

Ebedî Şefin, garp cephesi kumandanı İsmet paşaya çok emniyet ve itimadı vardı. Onu, gerek harpte ve gerekse mu-danya miitaresinde çok yakından görmüş ve anlamıştı. Mil-let meclisinde de aza olan İSMET paşa millet meclisince hari-ciye vekili seçilerek Lozan konferansına gidecek murahhas heyetinin başına geçirildi.

Murahhas heyeti, Türkün kılıcı ile kazandığı zafere ikinci defa mefkûresile, kalemile kazanacağı zaferi ilave etmek ve Avrupanın göbeğinde, milletlerin bir çok diplomat heyetleri önü-ünde Türkün hakkını istemek ve almak için yola koyulmuşlardı.

Bu ikinci zafer, birinci zaferden daha güç daha çetin, daha tehlikeli idi. Başarmak, en büyük bir kudretin en belîğ bir misali olacaktı.

Konuşmalara 922 senesi teşrin evvelinin 21 inde başlanıyordu. Türklerin karşısında İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Roman-ya, Yugoslavya, devletleri vardı. Boğaz işinin konuşulması sırasında Rus fedaral sosyalist Cümhuriyeti ile Bulgaristanda konuşmalarda bulundular. Bu konuşmalar, çok çetin ve çok çekışmeli oldu. Düşmanları denize dökmek suretile kazandı-ğımız büyük zaferden ötürü itilâf devletleri hakkımızı vermek istiyorlar ama, kendi menfaatleri icabı bazı noktalarda takı-lıp kalmayı da unutmuyorlardı. Bilhassa kapitilasyonlar mese-lesine hiç temas etmek istemiyerek eski halinde bırakmak tarafını güdüyorlardı.

Halbuki, tam istiklâli ile yaşamak için uğraşan, çırpınan

ve bin bir mahrumiyetler içinde düşmanı denize dökmeğe muvaffak olan ve dünya medeniyeti düzeyindeki mevkiini tutmak yolunu güden yeni Türkiye devleti ise, kapitilasyon-ları hiç bir vakit kabul edemezdi.

Hakkı eldelemek yolunda yapılan münakaşalar o kadar zor ve çetin oluyordu ki İSMET Paşanın çelikten azim ve iradesi karşısında hakkımızı teslim etmekte zorluk göstermiyorlardı. İki ay kadar süren bu konuşmalarda Yunanlılarla anlaşmak ve hal etmek istediğimiz davalarımızın hepsini hal eimiştik; Ama, bazı noktaların hallinde itilâf devletleri ile anlaşamıyor-duk. Meselâ, kapitilasyonlar işi ile, osmanlı devletinin borç-ları meselesinde ve itilâf kuvvetlerinin boğazlarda kalmaları işinde uyuşamıyorduk. İSMET Paşanın çok yerinde istekleri ve iddiaları kabul edilmeyince İsmet Paşa pek haklı olarak Lozanı terk etti ve Ankaraya döndü. Biz haklarımızı alaca-mızdan o kadar emin idik ki Lozan konferansına gitmesek de itilâf devletlerinin konferansı tekrar açarak bu istignamız karşısında dahi bütün haklarımızı verecekleri bekleniyordu. Nihayet konferas 23 Nisan 1923 de tekrar açıldı. Konuşmalar tekrar başladı. Bu ikinci konuşma oturması da birincisi gibi sert ve çetin oldu. Münakaşalar ve haklarımıza karşı yapılan itirazlar ne kadar sert bir lisanla ifade edildiyse İSMET Paşa Bu sert lisanlara daha üstün sertlikle daha ağır kelimelerle cevap vermekten çekinmiyor ve Türkün hakkını eldelemek için ne pahasına olursa olsun çarpışmaktan yılmıyordu. Üç ay kadar süren bu ikinci oturmada İsmet Paşanın çelik irade-si ve yılmaz azmini gören, muharebe meydanlarında yalnız kılıcı ile düşmanı yenmesi değil mefkûresi, kalemi, mantık ve muhakemesile de düşmanlarını yenmesini bilen ve diplo-masiye vakıf çok kudretli bir diplomat olduğunu gösteren ve tanıtan İSMET Paşanın arzularını yerine getirmek ve iste-diklerimizi istediğimiz biçimde vermek imkânlarını bulmak ve bizi memnun etmek için itilâf devletleri çırpınıyorlardı. Nihayet Yunanlılar kendilerinden istediğimiz tazminat yerine Edirnenin Karaağaç istasyonunu bıraktılar ki bununla Yunan-lılarla olan davalamız tamamen halledilmiş ve istediklerimizi almış bulunuyorduk.

Bu böyle olmakla beraber kapitilasyonlar işi de halledi-

lerek ortadan kaldırıldı, ve Türkün bütün istedikleri verildi, yeni Türkiye'nin her cepheden istiklâli ve hakimiyeti kabul edildi. Bu suretle Anadolu topraklarında kazanılan büyük zafer Avrupa göbeğinde dikilen Lozan zafer abidesile tamamlanmış ve tarihte eşine rast gelinmiyen bu zaferle Türkün gücü ve İSMET Paşanın yılmaz kudreti dünya tarihinde bir kere daha şahlandırılmıştır.

Şu güzel ve eşsiz eser karşısında Sevr muahdesini hatırlayalım:

Osmanlı padişahının kölelerine imzalattığı Sevr muahdesi İstanbul ile bir kaç Anadolu vilâyetinden ibaret olmak üzere küçük bir Osmanlı devleti bırakıyor, adliyesini, maliyesini ve daha bir çok şeylerinin kontrolünü Avrupa devletlerine veriyordu.

Lozan muahdesi ise, hiç bir devleti kendi işlerine Asla karıştırmıyor, baştan başa Türklerle dolu bütün Anadolu'da ve şarki Trakya'da müstakil ve kuvvetli yeni Türk devletini tanıyordu. Osmanlı devleti ise, böyle tam bir istiklâli hemen bir kaç asırdanberi kaybetmişti.

Türkler için hayat olan sulh muahdesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildikten altı hafta sonra itilâf devletleri çekilip memleketlerine gideceklerdi. Görülüyorki Lozan muahdesinde; Sevr muahdesi gibi istiklâlimize dokunur maddeler şöyle dursun; tek bir nokta bile kalmamıştı. 24 Temmuz 1923 Lozanda imzalanan muahde Büyük Millet Meclisinde de 23 Ağustos 1923 de imzalanmıştı. Yıllardanberi güzel şehirlerimize eşsiz sahillerimize, sevgili topraklarımıza hiç çıkmıyacakmış gibi yerleşen ve hele bu tarzda çıkarılacaklarını hiçte hatırlarına getirmemiş olan devletler artık 23 — 24 Ağustos gecesinin tarihi saatından altı hafta içinde Kumandanları, Amiralları, Askerleri, jandar, malı, polisleri, casusları, zırhlıları ve topları ile birlikte ebediyen gitmeğe mecbur tutulmuşlardı.

Sayın dinleyicilerim;

Anadolu topraklarında kılıcile hakkını almasını bilen ve düşmanını yenen Türk, ve onun kudretli yılmaz kumandanı İSMET İNÖNÜ Ebedi şefinden aldıkları kuvvetle Lozanda da kalemile düşmanlarını yenmiş ve en çetin zorlu anlaşmaları, hak yolunda çekişme ve çarpışmaları o kadar hüsnü suretle

(KİN)

Ummadığım bir günde
Buldum göğsüm üstünde
Senin taze aşkını ..

* * *

Artık düşüncem senin
Kalbim sonsuz derdinin,
Etten yapılmış Kinî...

E. Taşal

sonuna ermiş bulunuyorlardı ki yeni Türkiye'yi, beş nokta üzerinde mütalaa edebileceğimiz en şerefli bir mevkie yükseltmişlerdir.

İşte Lozanın kıymetlerini, düşündüğümüz vakit kafamızda şu noktalar birer yıldız gibi parlamakta ve ışıdamaktadır:

- 1 — İtilâf devletlerinin çekilmesi.
- 2 — Kapitilasyonların kaldırılması.
- 3 — Azlıklar meselesinin halli.
- 4 — Sevr paçavrasının yırtılması.
- 5 — İktisadî ve siyasi istiklâlini kazanmış ve yeniden kurulmuş Türkiye.

Sayın yurddaşlar;

Lozan sulhunun her yıl dönümünde Lozanın bu kıymetlerini düşündükçe, kafamızda radyolaştırdıkça bu yıldızdan kıymetlerin ışıkları içinde ebedi Şefin yaratıcı iradesini ve onun kahraman arkadaşı, Lozan fatihi İSMET İNÖNÜ'nün azmini ve Türk milletinin bu yüce kumandanlara inanını görürüz.

Sayın Yurddaşlar;

Lozan sulhunun on altıncı yıl dönümünü kutlarken bu günün yaratıcısı olan ebedi şefin hatıralarını minnetle yad eder, bu günün kahramanı Milli Şef İSMET İNÖNÜ'nü muhabbetle ve saygı ile selâmlarım.

Samed Başalp

HATAY

Yaratılışın kendisine verdiği egemenlik güneşini 20 yıldan beri içinde görüp, ufkunda bekleyen Hatay nihayet ebedi sabahına kavuştu.

Türk ülkesinde Türk nesli, kaç asırlık Türk izleri Türk kemikleri arasında ve ana vatanın kulağı dibinde; fakat ondan ayrı ona bir yabancı gibi yaşamak bu mümkün olamazdı. Ezelden beri şerefli ve mağrur benliğinde yabancı bir göz gezdirmeyi ayıp ve günah bilen Türk, Hatay gibi asil bir kızını günahkâr kucaklara terk edemezdi, Gerçekten bunu yapmadı. Çelik bir vü-cuddan zorlo koparılan bu Türk diyarı, hiç bir şeyin onu ayıramıyacağı özüne kaynaşmak için 20 yıldır hız alıyordu ve amacına ulaştı.

Ezelden bizim olan bir kutsal evdi Hatay.
Şu yanan göğüslerde sönmez alevdi Hatay!
O gurbette kaldıkça bizde hasretle yandık,
20 yıl ayrılıkta hep bizim diye yandık.
Türk hasreti koparır fırtına tarih bilir
Türk bir kere coştı mu gayri cihan irkilir?
Aldığımız bol hızla atıldık ileriye
Saldık acuna bir ün, Hatay bizimdir! diye.
Kuvvetimizi bilip aradık hakkımızı
Nihayet Hatayda da parlattık ay yıldızı
Kim karşı koyabilir Türk sesine cihanda,
Kudret madde olarak kaynamıştır bu kanda..
Süsler tarihimizi işte büyük üç saray
Türk zaferi eseri Lozan, Montrö, Hatay!
Bu bayram günümüzde mutluluğa kanalım
Ebedi ATAMIZI vecd inçinde analım.

Naim Karamil

C. H. P. Beşinci Büyük Kurultayında Değişmez Genel Başkan İsmet İnönünün İrat Buyurdukları nutukudan alınacak dersler ve duyulacak iftihar hisleri:

Geçen sayıdan mabat

5 — Lâiklik :

Bu prensiplerimizde şu suretle hülâsa edilmiştir: “ Parti bütün kanunların, nizamların ve usullerin yayılmasında ve tatbikiinde en son ilim ve teknik esasları ile asrın ihtiyaçlarına uyulmasına prensip olarak kabul etmiştir. Din, bir vicdan işi olduğundan Parti, dini dünya ve devlet işleriyle, politika-dan ayrı tutmayı, milletimizin çağdaş medeniyet yolunda ilerlemesi için başlıca şartlardan sayar. “

Sayın dinleyiciler;

Bu prensibimizin neticesi olarak devlet ve dünya işlerimiz dinin tesirinden kurtulmuştur. Bununla beraber her vatandaş dininde serbestir. Her kese geniş bir vicdan hürriyeti verilmiştir.

Eski Osmanlı İmparatorluğunda dinin devlet işlerinde yaptığı tesir dolayısıyla Avrupalılar medeniyet yolunda olanca hızlarla yürürken Türk milleti onlardan yüzlerce yıl geri kalmış ve onların boyunduruğu altına girmeğe mahkûm olmuştur. Daha dün cihan harbinin başlangıcında bir otomobili idare edecek bir tek Türk şöförü yokken bu gün en yüksek endüstri fabrikalarını, demir yollarını Türk mühendisleri, Türk makinistleri Türk işçileri ve daha doğrusu bir tek kelime ile Türk kafası idare etmektedir.

Devletimiz dünya işleri ile din işlerini biri birinden ayırmamış ve devlet işlerini dinin, taassubun tesirinden kurtarmamış olsaydı bu gün her yenilik bir günah sayılarak memlekete girmeyecek, Türkiye medeniyet yollarında çok geri kalacak, iktisadi ve siyasi boyunduruktan bir türlü kurtulamayacaktı. Halbuki bu günkü Türkiye, medeniyet ve siyaset yollarında devellerle aynı hukuk ve şerait altında olanca hızı ile ilerlemektedir. İşte lâiklik böyle telekki edilmelidir.

6 — İnkılâpçılık :

“ Parti programında bu perensip şu suretle ifade ifade edilmektedir. :

“ Parti, devlet yönetiminde tedbir bulmak için derece ve tekâmül prensipleri ile kendini bağla tutmaz. Milletimizin sayısız fedakârlıkla başarmış olduğu inkilâplardan doğan ve olgunlaşan prensiplere bağlı kalmak bunları korumak Parti için esastır.

Kıyafet inkilâbı’ medeni kanun, yazı inkilâbı, dil ve tarih inkilâbı gibi büyük devrimleri muvaffakiyetle başaran Türk milleti bu hızını ATATÜRK ve İSMET İNÖNÜ gibi milli şeflerinden almıştır. Bu hız hiç bir suretle gevşemiyecek, bilakis günden güne kuvvet bulacaktır.

Sayın arkadaşlar :

Partimizin bu prensipleri devletimizin bünyesine de resmen mal edilmiş ve Büyük Millet Meclisinin 5 Şubat 1939 tarihli içtimasında bu esasların Devletin ana vasıfları meyana idhaline karar verilerek teşkilât esasiye kanununun ikinci maddesine şu ek eklenmiştir.

“ Türkiye devleti Cümhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, Devletçi Lâik ve İnkilâpçidir.

Sayın yurtdaşlar :

Bu günkü kuvvetli ileri ve modern Türkiyenin ana bünyesini kuran ve imanlı bir Türk gençliği yetiştiren Cümhuriyet Halk partimizin biricik gayesi : Türk vatandaşına hür ve müstakil ve müreffeh bir hayat yaşatmaktadır.

Partimizin direktiflerine bu güne kadar başarılmış olan işler sayılmıyacak derecede çoktur ve büyüktür. Halkımızın huzur ve refahı için bir çok yenilikler ve kanunlar yapılmıştır. Bu kanunlar gün geçtikçe içtimai bünyemize uydurularak tadil edilmektedir. Muhakkak olan bir şey varsa oda yapılan her iş, vatandaşların ve vatanın iyiliğinedir. İç dış siyasetimizde takip edilen yol ise barış ve sükûn yoludur.

Tam manasile halkçı olan ve halkın hakimiyetile refahından başka bir şey düşünmeyen Cümhuriyet Halk Partimizin gösterdiği yoldan yürümek, onun prensiplerine sadakatle ve imanla sarılmak ona zahir olmak her vatandaş için en yüksek medeni bir borç ve aynı zamanda şerefli bir vazifedir.

Sayın dinleyiciler :

Partimizin büyük kurultayı, bu gün Ankarada toplanmış ve geniş bir programla mesaisine başlamıştır. Program baş-

Devrim ve Eksantirik Adam

Yazan : Muammer Necip Arda

— Geçen sayıdan devam —

Statik ise, güzellikten hareket edip bir gün gelip son sözünü tanrılıkta (veya Tanrıda) söyleyecek olan kahramanlar silsesinin başarımlarını, ileri adımlarını, ruhî zenginleşmelerini muhafaza edecek ve diğer müteakip kahramanlar silsilesine, müesseselerine içirdikten sonra sunacaktır. Güzellik mükemmel bir ifadedir, hiiap ettiği dehanın mühtaç olduğu şeyin - saadetin - ta kendisidir. O, “ Viltuel,, bir dinamizmdir, şekle bürünmüş bir ateştir, bir hamledir. Eksantrik adam güzellikte seyrettiği, Tanrının fısıldadığı saadeti, hayat üslubunu, mensub olduğu statikte nafile yere aradı. Cemiyet ona hakikata ne uzak bir varlıktı. Zira o, statığı bir âlim gibi, kül halinde mütalââ ederek onun ilmini yapmaktan bir şey beklemiyordu. Eksantrik adam, âlimin didinerek elde edeceği kül halindeki cemiyet mefhumunun neye yarayacağını anlamamakta idi. Gerçi o, mayatın kanunlarını bilerek engin denizlere çelik teknelerle açılmak kabil olduğunu biliyordu. Fakat sıtatığın yaşaya bilmek için tutunduğu kanunlar, müesseseler eğer ferdin “İntégrale,, bir surette yırşaması için mühtaç olduğu kültür ve hürriyeti temin gayesinden inhiraf etmişse kıymetleri derhal sıfıra inmezmi idi? Zira pek kuvvetli bir statik yani askeri ile düşmanlarını ezebilen, ilmi ile tabiata at oynatan bir cinayet pek alâ pek adî bir varlık olabilirdi. Eğer bir statik kendisini teşkil eden fertlerine ruhlarının dinamizmini ebediyen kapamışsa, bunu ne için yapmış olursa olsun sadece bir “ monstre,, değilmi idi? Eksantrik adam bir cemiyetin kıymetini gazetelerden, içtimaiyat veya tarih kitaplarından öğrenmenin imkânsızlığına kat’iyen emindi. Zira, onun nazarında, bir statığe kıymet veren yeğane şey fertle-

tan başa milletin ihtiyaçlarından doğmadır. Kurultayımızın vatan ve milletimizin iyiliğine çok değerli kararlar vereceği muhakkaktır.

Partimize ve büyük Kurultayımıza yürümekte olduğu şerefli ideal yollarda daima başarırlar dileyerek sözlerimi bitiyorum.

Murat Gürsoy

rinin ruhlarının dinamizmleri ile yaşayıp yaşamadıklarının keyfiyeti idi. O, bir cemiyeti ancak musikisi, ebediyatı, tiyatrosu ve bütün müesseselerini besleyen ve ondan beslenen halkının ruhu ile doğrudan doğruya temasla ve onunla hallü hamur olarak öğrenmek kabil olduğunu biliyordu.

Halbuki, işte Eksantirik adam muztarip ve isyankârdı. Hem bu isyanları, bu ızdırabı ruhu yüksek irakânlarından mahrum edildiğinden doğmuştu. Fakat onun bu ızdırablarını hazırlayan amilleri tahlil etmek biraz, nazik ve uzun bir iştir. Lâkin o bunları tahlil etmeden ruhunun yarasını deşmeden geçerse insanlığa yapmak mecburiyetinde olduğu en mühim vazifesini ifa etmiş olmayacaktır. Onun içindir ki Eksantirik adam açık olarak konuşacaktır. Ve bunu çok acıdığı müte-redi insanlar namına yapacaktır.

Eksantirik adam evvelâ şu hakikatî hayırarakırtı ızdırablarını tahlile başlayacaktır: „ Kültürsüz kimselerin ebediyen mevcudiyetini bile şüphe etmiyecekleri bir mukaddes hayat içimdedir. Bu hayatı statik mütemadiyen bozduğu öldürdüğü gibi aynı zamanda bizi sahte ve adi bir hayat ile iktifaya mecbur etmektedir. Bu dünyada başarılması en güç bir şey muhakkak ki cemiyetin kesafeti içinden kendi öz ruhumuzun berraklığına, Tenriliğine erişmektir. Filhakika işte on dört yaşındaki Eksantirik adam. O daha ne tabiatı bir artist gibi tatabiliyor, ne de statığın ne mal olduğunu biliyor, ne de tanrıyı bu iki varlıktan avırabiliyor. Tabiat ona henüz “ Aprotite „ nin sırrını vermemiştir. Zemanla kudretinin sonsuzluğunu tatabiliyor Ulu Tanrı ise henüz onun ruhunun semasında dir “ boreal „ tuluğu gibi pembe renkler ve soğukluklar arasında asılmış kalmıştır. Statiğe gelince onu hiç bir hakikatın anahtarının vermediği gibi bir üvey evlât muamelesi yapmaktadır da. Hergün gidip geldiği mektebi lâf hastalığına tutulmuş bir zavallı gibi, ebedî malûmat furuşluk sar’aları içinde yüzlerce talebesi ile kıvranmakta ve saçmalamaktadır. Eline geçen kitaplar da birer hezeyan, birer sahte duygu, anlayış ihtizarı ile kıvranmakta. Sonra Eksantirik adamın ailesi de muztarip insanlardır. Ne sofrada, ne sair vakitlerde bu yuvada bir klasik huzur aramak beyhudedir. *Gerisi ver*

KAHRAMANLAR

Chomos Carlyle

Tercüme : M. N. Arda

— 5 —

(Geçen nüshadan devam)

Gerçi bu ilk nazarda böyle? Fakat iş mahiyeti aslisinde böyle değil. Eğer meseleyi dikkatle tetkik edecek olursak bizde insanda kahramanane mevhibe için tamamilen hususi bir perestiş olduğunu belkide görebileceğiz.

Ve ona, ne isim verilirse verilsin ve ne zaman ve zeminde yetişmiş olursa olsun, tapıldığını anlayabileceğiz.

Eğer bir büyük adamı harfi harfine ilâhî saymıyorsak bu bizim Tanrı Şaşaaların en ulvi ve erişilmez Membaı Hikmet ve Kahramanlık hakkındaki telekki günden güne yükselmesinden ileri gelmektedir; Yoksa aramızda bu meziyetlerle mevhidedar kimselere gösterdiğimiz ihtiramı günden güne azalmasından değil ki bu da düşünülmeğe değer bir şeydir. Bu son asırların afeti olup ebediyen sürüp gidiyemeyecek olan Reybi Dilettandism ein bu sahada yaptığı içler acısı tahribat diğer sahalardaki gibi gayet mühimdir ve büyük adamlar hakkında beslediğimiz ihtiram topallaşmış, kötürümleşmiş halile tanınmıyacak bir sima bağlamıştır. İnsanlar büyük adamların hariçlerine tapıyorlar, ekser halk ise bir büyük adam denilen hakikatin varlığına bile inanmıyor.

Bu inanışların en meşumu en hazinidir; buna inanmak bütün insanî hamleden ümid kesmek demektir. Mamafı mesele Napolyona bir bakınız; Korsikalı bir topçu mülâzımı; İşte onun harici görünüşü bu:

Bununla beraber ona dünyanın bütün Tiarê ve Diademê leri bir araya getirilmiş gibi itaat edilmedi, perestiş edilmedi mi? Asil düşesler, kbule çocukları İskaçya köylüsü Burnse’ün etrafını çevirmediler mi. Zira her biri bunun kıratında bir insan işidemiyecekleri garip bir surette duyuyorlar ve onun adamın kendisi olduğunu anlıyorlardı. Bu insanların kalplerinin girilemez köşelerinde bir hakikat belli belirsiz beliriyordu. Gerçi şimdi bunları söylemekle yeni bir şey söylemiş olmayoruz. Bu köylü siyah kışları ve şimşek çakan güneş gözleri ve kahkahalar, göz yaşları koparan garip gösleri ile bütün diğerlerin fevkindedir ve onlarla ölçülemeyecek bir mahiyet-

GÖZLERİM

Harap kemerlerinin mısrağın heceler
Bahtının türbesine aralanan gözlerim;
Ruhum, eşiklerinde diz çökerek geceler
Ve ben onu boş kalan kefen gibi özlerim!..

* * *

Titreyen solgun mumlar, bir hicran sinesidir.
Çatlatır mineleri, sızar tışarı çağlar.
Lâkin garip günlümün bu ibadet nesidir.
Ben onsuz çarpınırım, o, gözlerimde ağlar!..

* * *

Düşer ılık damlalar, nihayet buz çölüne,
Sade siyah kapaklar kucaklar elemi.
Izdirabın döner de içim tuzlu gölüne,
Kırpiklerim sır saklar, kurutarak nemini.

Hikmet Küyel

dedir. Bunu böylece his etmiyor muyuz? Lâkin eğer Dilettan-
tizme, Reybilik, İptizal ve bütün bu kabil curuf ruhumuzdan
sökölüp atılsaydı ki bir gün muhakkak ki inayet Taalâ
olacaktır; eğer eşya ve mevcudatın haricine inanmak tamami-
le ortadan kalkmış bulunsaydı da yerine eşyanın mahiyetine
inanç kaim olsaydı olveçhile ki her insan sadece buna tabi
olarak amel etse idi ve diğerini yok farz etse idi; Burns
için beslenen his ne kadar daha canlı ve yeni bir şey
olurdu.

Bundan mada hemen bu asırlarda yaşayan tanrılaştırılmış
diyemezsek bile hiç olmazsa cennetlikler arasına katılmış iki
has şairimiz yok mudur? Shakespeaerele Dante şiirin Azirleridir.
hem düşünecek olursak onlar hakikaten canonisê edilmişler
dir. O kadar ki onlara el uzatmak dinsizlikle birdir; Dünya
nın, bu mütefessih mümanatlar arasında işleyen rehbersiz sevk
tabiisi bu neticeye varmıştır. Dante ile Shakespeaere hususi
bir çift teşkil etmektedir. Onlar şahaane bir yalnızlık içinde
hususî bir yerdedirler; onların eşi olmadığı gibi bir ikincisi
de yoktur.

Gerisi var

Zamanımızın Büyüklüğü ve Şiiri İlimin Mucizeleri

Asgar Namütenahi

Tercüme eden
M. N. ARDA

Antalya Lisesi Direktörü
HİLMİ DİLMENE

Tabiatile zamanımızın Lucrece'i olan Bay Jean Perrin'in
"Atomlar", isimli insani şürükleyici kitabında anlattığı tet-
kiklere girişmem imkânsızdır. Fakat vardıgı neticelerden
bir kaçını zikretmek de elimdedir. İşte mezkûr kitaptan
okuyorum :

"Son söz olarak denebilir ki, gerçi atom dediğimiz şey-
ler vardır, fakat onların nısıf kuturları (eğer hala tabirin bir
manası kalmışsa) on mili mikrondan küçüktür. Ve kütleleri
de bir miligramın milyonda birinin on milyonda biri kadar
değildir. Bu hadler ne kadar küçük görünselerde, bu gün
için doğrudan doğruya vardığımız ölçülerin hududları du ol-
sa da bunların hakiki kıymetlerden pek büyük olmaları müm-
kündür. Şüphesizki dünyanın molekül ve atom mefhumların-
dan etdiği istifadeler düşünülünce maddenin bu unsurlarının
varlığından şüphelenmek güçleşir. Lâkin, hiç olmazsa bu gü-
ne kadar bu atomların doğrudan doğruya kabili müşahede
şeylerin hemen hududunda mı bulunduklarını, yoksa onların
malumatımızın çerçevesine ebediyen girmeyecek kadar hatır
ve hayala gelmez küçüklükte mi olbuklarını kabul etmek lâ-
zım geldiğini kestirebilmiş değiliz."

Daha öteden okuyorum : "Cılva atomlarının hesaplarının
uzunluğu milimetrenin milyondasından hüçüktür. Bir okjizen
veya idrojen atomunun vücudumuzda bedenimizin güneşin
yanındaki kadar kaldığını Perrin söylüyor.

Modern fizik atomların ta öz örülüşüne de saldırdı ve
etrafında hafif ve negatif bir yıldız gümesi dönen pozitif bir
çekirdek keşfetti. Bu çekirdeğin atomda kapladığı yer gü-
neşin Neptun'un mahrekini çeviren bir kürrede kapladığı yer-
den daha azdır.

Ve meşhur alim Perrin atom teoresinin zaferini işbat eder
ken anlattıklarının şiirine kapılarak sözlerini şöyle kararlıyor:

"Atomlar gayri kabili icra basitliklerinden dolâyı imkâna
bir had çeker o ebedi, ezeli ve bulunması imkânsız unsurlar

İRAK MENZİLLERİ

FERTKA No. 16 —

Yıl 1916 Genel Savışta
Yazan: Ata Lûtfî Özdil

Musul Hastanelerinde:

Günde 50 den fazla ölü çıkıyordu; Türk olmayan bazı doktorlar hastaları, yaralıları kasten öldürüyorlardı. Erzak güden güne azalıyor, fakir halk ve muhacirler ot kökleri ile geçiniyorlar ve salhanede kesilen hayvanların kanlarını tencerelerle taşıyorlar. Bu kanları unla çorba yapıp içiyorlardı. Şehrin sokaklarında açlıktan ölenlere tesadüf ediyorlar ve evlerin kapılarında sarı benizli yoksul çocuklar sabahtan akşama kadar şöyle bağırlıyorlar: (parada hüda, yetim. parada hüda, fakir.) bu evlerin sahipleri zaten kendileri açtı.

Biraz ekmek kııntısı, kemik parçaları varsa akşam üzeri bu aç çocuklara verip kapılarından savıyorlardı. Fakat bu çocuklarda bir gün ortadan kayboluyorlar, bunların ana, babası varsa polis idaresine başvuruyorlardı. Üç ay içerisinde 36 çocuk kayboldu. Babus - sabah çarşısında geziyordum; şaşlı göz, karagöz sakallı bir arap baharlı çömlek kebabı satıyor,

değillirdir . Ve teşekkül ettikleri maddelerin tekasüfüle vücut bulan tahayyül edilemeyecek kadar küçük olan bu güneşçiklerde içinde insanı hayretilere gark edecek kadar yeni bir nizamın hüküm sürdüğü alenilerin baş döndürücü kaynaşmalarını sezmeğe başlıyoruz. Aynı veçhile, astronome da, başı dönerek alışkın olduğumuz semaların, şiir, ziyanın binlerce sene sarf ederek kat edebildiği karanlık uçurumların ötesinde, fezada erimiş solgun katredikler ve belli belirsiz ışığın bize milyonlarca devasa yıldızın ateşin varlıklarını haber verdiği akıl almaz derecede uzak saman yolları keşfediyor . Tabiat, atomdada, nebülözde de sonsuz şaşasile tecelli ediyor ve her yeni bilgi vasıtası bize onu sonsuz vus'atında daha vasi, dalga mütenevvi daha verimli, daha iddiakâr, daha güzel, daha zengin gösteriyor . „

Atom dünyası hakkındaki bu telekkiyi bir yere kaydedelim ve atom kitlesinin büyüklüğü hakkındaki bu rakkamı belleyselim: Bir miligramın milyonda birinin milyonda onu : Başınız dönüyor değilmi ?

Devam edecek

saç üzerine boşalttığı çömleklerin yağlı ve baharlı kebabların kokusu yeni gelen askerlerin iştahasını çekiyor, tandır bideleri içinde yağlarını akıtarak acılı ve baharlı kebabı seve seve yiyorlar. Musulda açlık içinde bu yağlı kebab nereden geliyor? Bunu satan adam nasıl ucuz satıyor? Lâkın birgün küçük zabitlerden biri neferine aldirtmış olduğu bu sıcak kavurmalı pideyi yerken dişine sert bir şey takılıyor. ağızından çıkardığı lokmayı dikkatle tetkik ediyor; bu sert parçanın ne olduğunu görüyor: bir çocuk parmağının birinci ekidir. Zabitin akli başına geliyor; neferini çağırıp gösteriyor, neferin gözleri büyüyor, zabıt ile nefer polis karakoluna gidiyorlar; Selânikli bir komiser bunu buluyor ve derhal kebabçının evine aramağa gidiyorlar. kapı açılınca burunlarına bir leş kokusu geliyor. Cadiya benziyen arabın şaşlı göz, kız ile kızı ocağın önünde duruyorlar. arkalarındaki ocakta dört çömlek kaynamaktadır. Evin her tarafını aradıkları halde leş kokusunun nereden geldiğini bulamıyorlar. Tekrar evin dış avlusuna çıktıkları zaman, sokak kapısının arkasındaki mermer kuyuyu görüyorlar; bunun üstü taşla kapalıdır. İşte cinayetlerin gizlendiği bu kuyu açılıyor, ilk defa çıkarılan sarışın bir kız çocuğunun başıdır. Yanakları kesilmiş fakat sarı saçlarla mavi gözlerini çocuğun annesi tanıdı. Anlaşılyorki kızın yanakları kavurma olmuş, kızın anası çıldırdı, çocuğun üzerine kapandı birer birer çıkan kafalar kurtlanmış ve 36 ncı kafa çıktıktan sonra iskeletler çıkarıldı. yamyamın evi mahalle tarafından abluka edildiği halde sakallı arap ele geçmedi. yalnız karısı ile kızı ilk defa sorguya çekildi. Komiser sordu: Bu yaptıklarınız müslümanlığa yakışır mı? başka yiyecek hayvan bulamamızmı? cadı kılıklı karı cevap verdi: Ya efendi! bir kedinin ve köpeğin sahipleri var, bu çocukları arayan soran yoktur. ve biz onların hepsini yemiyoruz şişmanlarını kesip zayıf çocuklara yediyoruz. komiser yine sordu: Bu işleri nasıl yaptınız? kadın cevap verdi: yiyeceğimiz bitiyordu, kocam çömlek ve bahar satıyordu; bir akşam kocamla açlığa çare arıyorduk, o gün kapımıza gelen çocuk gece yarısına kadar kapımıza haykırdı ve ağladı, ben acıdım, çocuğu içeri aldım; odamızdaki sönük kandilin ışığında çocuğun yanakları

(Arkası var)

Edmond Rostand CYRANO DE BERGERAC

Beş Perdelik Komedi

Tercüme Eden :
M. N. Arda

Elbet, mehteşem Bay Philippe de Chanpaigne'in bize onu tasvir edebileceğine asla ihtimal veremem ;

Lâkin tuhaf, ifrata taşan, ipe sapa gelmez, alaycı halile Cyrano, rahmetli Jacques Callot'ya en çılgın bir düelloocu tipi ilham ederdi, kanaatindeyim.

Üç sorguclu bir fötr şapka, altı katmerli bir çepken, kılıcının ucu ile arkadan bir küstah horos kuyruğu gibi ihtişamla kalkan bir pelerin, onu dün olduğu gibi yarın da daima bir mükrim valide Gigoğne olacak olan Gascongne'nin Artabanlarından daha mağrur halile palyaçovarielbisesinin kırma-lı yakası üstünde bir burun gezdirdiğini görürsünüz. Ah... Baylar, burun amma ne burun !...

İnsan böyle bir enfiyi görünce şöyle haykırmaktan kendini alamaz Oh ! olamaz, muhakkak ki mübalağa ediyor! Sonra da tebessüm eder ve ilâve eder.

Şimdi onu koparır atar... lâkin Bay de Bergerac onu asla koparıp atmaz.

Le Bret

(Başını)

Koparup atmaz, — ve ona dikkat edeni de hemen kılıcı ile ikiye böler !

Ragueneau

(mağrurane)

kılıcı Parque'in makasının yarısıdır!

Birinci Marki

(Omuz silkerek)

Gelmiyecek !

Ragueneau

Gelecek ! Ragueneau'nın bir piliğine bahse girerim

Marki

(Gülerek)

Kabûl !

(Salonda perestiş öğultusu, Roxane löcesinde görünmüştür. Ön tarafa oturur, dadısı geride oturur. Chhristian satıcı kadına para vermekle meşgul olduğundan bakmaz)

Hepmarhrodite

HİKÂYE

M. N. Arda

Her gün yaşadığımız beylik hayattan, ruhumuzun kabuğu ile gelişi güzel, daha doğrusu, cemiyetin arzu ve emirlerine göre acemi ellerimizle isteksiz birsur ette ördüğümüz hayattan, başkaları için yaşadığımız hayattan bize kaçmak, nefes almak tazeleşmek, yeniden kudretler iktisap etmek intikâmını veren temaşa, tabiatın temaşası, tiyatro, okumak bizi yeni bir hayata götürür; Hayatın yenisi eskisi olmayup bir tek hayat olacağından daha doğrusu bizi hayata götürür İşte tiyatroya gireli ancak yarım saat oldu. Fakat yarım saat hayatım dediğim beylik şeyle şimdi oru titreten kahramanlrştıran sahnedan ona dolan hayat arasındaki bu derin uçurumu açmaya nasıl kâfi geldi. Şimdi o artık eski Halid değil. Bir iş sahibi

İkinci Marki

(Feryatcıklar kaçırarak)

Ah ! Baylar ! fakat o

doğrusu cidden büyüleyici !

Birinci Marki

Bir çilekle cilveleşen şeftali !

İkinci marki

Okadar taze ki ona yaklaşan bir insan bir kalp nezlesine tutulabilir.

Cehristian

(Başını kaldırır, Roxane'ni görür, Lingière'i asabiyetle kolundan yakalar.)

Bak o !

Lingière

Ah ! o mu ?...

Cehristian

Evet çabuk söyleyiniz. Korkuyorum.

Lingière

Rivvesalte'yini yudum yudum içerek Magde-Mağdelein Robin denilen Roxane. — ince Presiöz

Christian

Hayat !

Lingière

Sebest, yetime biraz evvel Bahsedelim Cy-rano'nun amca kızı.

Gerisi Var.

Halit, ostları ile hesaplı konuşan Halit, sevgilisi için kahramanca öleceğine sevmedikleri için gevşek bir ruhla aşk oyununu oynayan komediye Halit sanki sanatının sihirli sopasıyla tepe taklak olmuş, yakasını harikulâde bir şansla budala cemiyetin, miskin arkadaşların ve ancak hayvanlığına cevap veren manasız dişilerin elinden kurtarmış... Yaşayor, seviyor, çarpışıyor, dövüşüyor, anlıyor ruhu güzellik mabedi olmuştur.

Oynanan Danninzi'o'nun "Cioconda", trajedisi. Silvia, Lorenzo Gaddi ile konuşmaya başlayalı ne olmuştu ki ... Fakat Silvianın ilk sözlerle esmeğe başlayan hayat Halidin ruhunu tanrılar saadetinden saadetlerle doldurmuştu.

Heykeltıraş Rucio'nun dehası güzel, Ciocondoya tutuluşu, intiharı karısı, Silvia tarafından kurtarılışı, atölyeden atılmak istenilen Cioconda'nın Siliva ile kavgası, Silvianın heykeli kurtarmak için güzel ellerini feda edişi, nihayet son sahne.. Adıyatık sahili ... Ellerini aşıkına varmış olan Silvianın his-karis, delilik, şiir sembolü Sirenettaya taliini kararmış olan alın yazısını anlatışı. Kederlerin kederi: Kızı Beataya ellerinin sakatlığını bildiriş. Nihayet kahraman Silvia'ya taliin kapriyös ruhu delilik şiir hüriyet fakat trajikomik bir hüriyetle hür Sirenetta ve safiyet Beatanın duasile kapanan perde ve..

Kendisini sokakta bulan Halit.

Halid der bi Lucio değilmi ? Cioconda vaktile kendisine talebelik etmiş ve artık paranın esiri ilâhi güzel F. si değilmi?

Silvia ise iki sene evvel veremin yıldızlara çektiği karısı N. değilmi ? Ya Sirenetta, o da var Halidin hayatında: Çatlak aciz ve kudretli kemani...

Lorenzo mu, O da var : Keman hacası O. T. Bay, sonra faciaya gelince ; Halidin sevgilisine inanmadığı "doymadığı", için ölen karısı kolları kırılan Silviadan azmı trajiktir.

Karısını sevemeyen (ilâhi manâsında !) fakat sevgilisi F. ye de hiç bir vakit erişemeyecek olan Halidin bütün mahrumiyetlere göğüs gerip her şeyden mahrum bir hayat sürüklemesi bir gün gelip büyük bir kemancı olmak hayali ile intihardan kurtuluşu, Lucionun mnzaffer hayatından daha azmı kahramancadır! Asla !

Devam edecek

Flatı - 12,5 - kuruştur.

Halkevlerinde çıkan Dergiler

<u>Halkvinin adı</u>	<u>Derginin adı</u>	<u>Kaç günd bir CIKTIĞI</u>
Adana	Görüşler	Aylık
Afyon	Taşınar	"
Antalya	Türk Akdeniz	İki aylık
Bafra	Altın Yaprak	Aylık
Bahkesir	Kaynak	"
Bursa	Uludağ	Üç ayda bir
Burdur	Ülker	Aylık
Denizli	İnanç	"
Elâziz	Altan	"
Eminönü	Yeni Türk	"
Eminönü	Halk Bilgisi Hb	"
Gireson	Aksu	"
Isparta	Ün	"
İzmir	Fikirler	15 günde bir
Konya	Konya	Aylık
Manisa	Gediz	"
Merzifon	Taşan	"
Milâs	Yeni Milâs	"
Muğla	Muğla	"
Niksar	Ülker	"
Trabzon	İnan	"
Samsun	19 Mayıs	"
Sinop	Uranaz	"